

07 nov 2024 -14:41

De Regie der Gebouwen haalt bovenste deel van de rechterkant van de voorgevel van het Brusselse Justitiepaleis uit de steigers

De restauratie van de voorgevel van het Brusselse Justitiepaleis verloopt volgens schema. De voorbije weken werd het bovenste gedeelte van de rechterkant van de voorgevel uit de steigers gehaald.

“Beetje bij beetje geeft het Justitiepaleis iets meer van zichzelf prijs: gerestaureerd, gemoderniseerd en - vooral - alweer voor een deel bevrijd van steigers. Voor mij is deze werf het symbool van een land dat eindelijk zijn erfgoed respecteert. Van de overheid verwachten we striktheid en efficiëntie. In die zin is 40 jaar in de steigers staan onaanvaardbaar! Ik betreur dat mijn voorgangers deze werf niet eerder hebben aangepakt. Het zou ons veel tijd, geld en gespot bespaard hebben”, aldus de uittredend staatssecretaris van de Regie der Gebouwen, Mathieu Michel.

Eerste fase van de gevelrestauratie (2023 – 2025)

De Regie der Gebouwen startte in augustus 2023 met de restauratie van de voorgevel van het Brusselse Justitiepaleis aan het Poelaertplein, in samenwerking met PERSPECTIV architecten en aannemer Artes Woudenberg – Artes Roegiers.

Het gaat om de eerste fase van de restauratie van alle gevels van het Justitiepaleis. Omdat het gebouw beschermd is als monument, wordt nauw samengewerkt met de Directie Cultureel Erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de stad Brussel.

In mei 2024 werden de eerste steigers weggehaald, aan het bovenste centrale gedeelte van de voorgevel en het standbeeld van Minerva.

De voorbije weken werden de bovenste verdiepingen (“attiek”) van het rechtse, vooruitstekende gedeelte van de voorgevel uit de steigers gehaald. De restauratie van dit deel van de gevel vormde een extra grote uitdaging, omdat deze uit heel wat sculpturen en lijstwerk bestaat en het fronton moest gestabiliseerd worden.

De komende maanden worden geleidelijk aan andere delen van de rechterkant van de gevel uit de steigers gehaald en wordt ondertussen de linkerkant van de voorgevel van het Justitiepaleis gerestaureerd. Hiervoor werd in september 2024 een tweede torenkraan geplaatst en worden er bijkomende steigers geplaatst aan de linkerzijde.

Het middenstuk van de voorgevel wordt ondertussen ook verder gerestaureerd.

Restauratie naar oorspronkelijke uitzicht

De restauratie van de voorgevel (22.750 m² of bijna 5 voetbalvelden groot) is een heel arbeidsintensief proces. De natuurstenen en de decoratieve elementen worden één voor één gereinigd, gecontroleerd en waar nodig hersteld of vervangen. Slechts een zeer beperkt deel van de steen wordt volledig vervangen.

Om het oorspronkelijke uitzicht van het Justitiepaleis te behouden, worden voor de restauratie stenen gebruikt uit de originele steengroeves. Het gaat voornamelijk om de Comblanchien-groeves in de Franse Bourgogne-streek. De steenblokken worden volgens kwaliteit in de steengroeves geselecteerd en hoofdzakelijk in steenkapperijen in België verder verwerkt tot de geschikte vormen.

Het werk in de steenkapperij verloopt deels manueel, maar waar mogelijk wordt ook gebruik gemaakt van digitale tekeningen en robots om de stenen te frezen. Dankzij deze digitalisering kan het restauratieproces sneller en nauwkeurig verlopen.

Tot nu toe is er in totaal al 137 m³ steen vervangen, goed voor zo'n 370 ton ofwel 14 vrachtwagens. Het gaat hoofdzakelijk om de steensoorten "Comblanchien" en blauwe hardsteen.

Om toekomstige waterinfiltraties te vermijden, wordt ook grotendeels het voegwerk vernieuwd. Horizontale steenoppervlakten worden voorzien van een bekleding om waterinfiltraties tegen te gaan.

Peristilium

Ook het peristilium wordt ondertussen verder gerestaureerd. Bepaalde delen werden al gereinigd en het pleisterwerk aan het plafond wordt hersteld. Momenteel worden de andere afwerklagen van het peristilium vernieuwd, zodat het geheel terug zijn oorspronkelijke kleur krijgt. Ook de daken van het peristilium, die bestaan uit zink en leien, worden momenteel vernieuwd.

Het buitenschrijnwerk van het peristilium (stalen ramen) wordt opnieuw geschilderd en gemonteerd.

Buitenschrijnwerk

Het houten buitenschrijnwerk van de voorgevel zal gerestaureerd en opnieuw geschilderd worden. Beschadigde ramen worden intussen hersteld.

Een aantal van de ruiten worden vervangen. Afhankelijk van de ruimtes gaat het om veiligheids- of anti-inbraakglas (hoogbeveiligde ruimtes) en isolatiebeglazing (voor de verwarmde lokalen). Ongeveer 300 m² enkel glas wordt vervangen door hoogwaardig vacuümglas.

Erekoer

Op het einde van de eerste restauratiefase wordt ook de erekoer (voorplein) heringericht en voorzien van een hekwerk naar historisch model.

De eerste fase van de gevelrestauratie zal tegen eind 2025 voltooid zijn.

Volgende fases

In een volgende fase (vanaf 2026) worden de gevels van de sokkel onder de koepel gerestaureerd. Hiervoor werden de steigers rondom de sokkel aangepast aan de huidige normen en loopt momenteel een voorbereidende studie.

Na de restauratie van de gevels van de sokkel onder de koepel, in de daaropvolgende fasen, zijn de gevels van het Justitiepaleis aan de kant van De Wynantsstraat, de Wolstraat en de Miniemenstraat aan de beurt. Bij de restauratie van deze gevels zullen ook telkens de gevels van de aanpalende binnenkoeren en de buitenomgeving worden aangepakt.

Technische fiche (fase 1 gevelrestauratie)

- Eigenaar: Belgische Staat
- Opdrachtgever: Regie der Gebouwen
- Gebruiker: FOD Justitie
- Studiebureau restauratiestudie gevels: PERSPECTIV architecten
- Oppervlakte voorgevel: $\pm 22.750 \text{ m}^2$
- Aannemer restauratie voorgevel en aanpassing steigers aan de sokkel van de koepel: T.M. Artes Woudenberg nv – Artes Roegiers nv
- Kostprijs fase 1: 31,7 miljoen euro, btw inbegrepen
- Duurtijd van de werken aan de voorgevel: 2023-2025

Regie der Gebouwen
Gulden Vlieslaan 87 / 2
1060 Brussel
België
+32 2 541 65 11
<http://www.buildingsagency.be>

Nele Heerwegh (NL) -Johan Vanderborght (FR)
+32 (0)470 13 10 74
+32 (0)479 63 14 16
press@buildingsagency.be